

чорно-рябої молочної породи свідчить про посилення імунологічних властивостей організму в зв'язку із сприятливішими умовами годівлі й утримання.

Львівська академія ветеринарної медицини
ім. С.З. Гжицького

УДК 636.2.082.

І.В. МАМЧАК, В.М. ЖИГАЛА, Ю.М. ЛУНИК,
І.І. ПОЛЯК, П.С. ЯКИМІВ

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ЗОНАЛЬНОГО ПРИКАРПАТСЬКОГО ТИПУ М'ЯСНОЇ ХУДОБИ

На Прикарпатті й Буковині та частково в гірських районах Карпат (Львівська, Івано-Франківська області) здавна розводили симентальську худобу. Ще починаючи з першої половини ХІХ ст. тут займалися поліпшенням місцевої худоби бугаями-плідниками симентальської породи, завезеними переважно із Швейцарії та Австрії. В результаті тривалого поглинального схрещування і пізніше чистопородного розведення на початку ХХ ст. була створена велика популяція високопродуктивної місцевої симентальської худоби.

Ще в 1985 р., за даними бонітування, симентальська худоба займала друге місце після чорно-рябої — понад 326,8 тис. голів. Однак, в останні роки почали масово схрещувати симентальських корів переважно плідниками чорно-рябих порід, не враховуючи специфічних кліматичних і кормових умов Передгір'я і Карпат. Як свідчить досвід інших європейських розвинутих країн, у подібних зонах розводять лише гірські комбіновані породи — симентальську, швіцьку, пінцгауську та ін.

Проведене обстеження в 1998 р. на Львівщині показало, що в громадському секторі ще залишилося понад 3 тис., а в індивідуальному — понад 30 тис. маточного поголів'я місцевої симентальської породи, яку можна використати як основу селекційного матеріалу.

На основі проведених нами досліджень з міжпородного схрещування встановлено, що для створення м'ясних стад найдоцільніше як материнську основу використовувати симентальську по-

© І.В. Мамчак, В.М. Жигала, Ю.М. Луник,
І.І. Поляк, П.С. Якимів, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 — 32

роду. Розробленою схемою складного відтворювального схрещування при створенні зонального прикарпатського типу породи — українську м'ясну та м'ясних сименталів канадської й австрійської селекції.

Останні 4 роки за розробленою схемою вчені та спеціалісти області працюють у базових господарствах над створенням прикарпатського м'ясного типу. При створенні цього заводського типу ставиться завдання поєднати від великорослих м'ясних порід високу енергію росту, м'ясну продуктивність, пісне м'ясо, від місцевої комбінованого напряму продуктивності симентальської породи — достатню молочну продуктивність для інтенсивного вирощування підсисного молодняка, нормальні отелення від корів, пристосованість до кліматичних і кормових умов зони. За цей період до базових господарств завезено 29 бугаїв-плідників, переважно симентальської і української м'ясної порід та 64 нетелів м'ясного типу симентальської породи австрійської селекції.

На племпідприємствах нагромаджено понад 90 тис. спермодоз висококласних бугаїв-плідників симентальської породи. У базових репродукторах м'ясної худоби одержано 470 напівкровних помісей різних генотипів.

Попередні результати досліджень показали, що напівкровні помісі наближаються до параметрів продуктивності тварин бажаного типу. Порівняно з місцевою симентальською худобою помісні тварини мають вищу енергію росту, кращу оплату корму і м'ясні форми тілоскладу.

У перспективі при консолідації прикарпатського м'ясного типу передбачено закладку 2–3 ліній, використання бугаїв-плідників, оцінених за якістю нащадків, та значне збільшення поголів'я м'ясної худоби.

*Львівська академія ветеринарної медицини
ім. С.З.Жицького*